

nutých častí okresu a v prvých dňoch po ňom podarilo sa maďarskej propagande ešte znepokojiť staršie obyvateľstvo niektorých pohraničných obcí, ako napríklad obcí Vidiná, Kalinovo, Tomášovce, a to tým, že odpadnutím mesta Lučenec, kde predávali svoje zemedľské produkty, budú vystavení hospodárskemu úpadku, lebo stratia svoje odbytko, ale okamžitým zákrokom okresného úradu, ktorým do definitívneho povolenia krajiným úradom dal súhlas ku zriadeniu týždenných trhov v Lovinobani a v Divíne, ktoré sa veľmi dobre osvedčili. Ďalej že dal podnet ku zriadeniu mliekarského družstva a zberne mlieka v Tomášovciach, odkiaľ má byť vozené do Bratislavy, sa obyvateľstvo v celom tunajšom pohraničí úplne uspokojilo, tým viac, že denne sa mu dostáva správ z územia obsadeného o drakonickom zachádzaní maďarských orgánov a o veľkej drahote životných potrieb v Maďarsku. Možno bezpečne konštatovať, že pokusy o akékoľvek znepokojenie obyvateľstva v tesnom pohraničí úplne stroskotali a hlbšie vôbec ani neprenikli.

Aj popri tom sa však veci venuje zvýšená pozornosť, podľa potreby sa hneď zakročí a o eventúálnych novších pozorovaniach bude správa podaná.

Okresný náčelník:
nečitateľný podpis

SNA, ÚPV, kart. I. č. 1 496. Originál, strojopis.

67

9. december 1938, Budapešť.

Verbálna nóta česko-slovenskej delegácie obsahujúca zoznam vyhostených a zatknutých kolonistov slovenskej a českej národnosti na obsadenom území.

*Délégation Tchéco-Slovaque. Sous-commission des réclamations
Note verbale*

La Délégation Tchéco-Slovaque pour l'exécution de la décision arbitrale de Vienne a l'honneur de remettre ci-inclus deux listes:

1. la première liste contient les noms des colons capturés et expulsés des territoires cédés à la Hongrie;

2. la deuxième liste contient les noms des ressortissants tchécoslovaques de différents emplois qui ont été d'une part expulsés de leurs domiciles, d'autre part internés.

La Délégation Tchéco-Slovaque se permet de proposer que leurs cas soient examinés en vue de la mise en liberté des personnes expulsées ou internées ainsi que de leur retour provisoire dans leurs domicile set leur indemnisation pour les dommages subis par l'expulsion.

Annexe: 2

*Česko-slovenská delegácia. Subkomisia pre sťažnosti
Verbálna nóta*

Česko-slovenská delegácia pre vykonanie viedenského arbitrážneho rozsudku má tú česť odovzdať nasledujúce dva zoznamy:

1. Prvý obsahuje mená kolonistov, ktorí boli zatknutí a vypovedaní z územia odstúpeného Maďarsku;
2. Druhý obsahuje mená československých príslušníkov rôzneho zamestnania, ktorí boli vyhnaní zo svojho bydliska, prípadne boli zatknutí.

Česko-slovenská delegácia si dovoľuje navrhnúť, aby sa tieto prípady vyšetrili, vyhnané a zatknuté osoby boli prepustené na slobodu, predbežne sa mohli vrátiť do svojich bydlísk a boli nahradené škody, ktoré im vznikli v dôsledku vyhostenia.

Prílohy: 2

3me liste des cas d'expulsions des ressortissants tchécoslovaques de la part des autorités militaires hongroises dans les territoires cédés.

a) Les colons:

Bimbola colonie, district de Želiezovce (Zseliz)

41 familles des colons de Bimbola, de nationalité slovaque, maltraités par les officiers et les soldats hongrois, puis internés à Zseliz.

Borka (Barka), poste de Drnava (Dernő) district de Rozsnyó

Roubalová Anna, grandpropriétaire de Borka
chassée de sa propriété et sa ferme
saccagée

Filakovo (Füleke), hameau, Parná tehelná

Raba František, colon
expulsé

Gutor (Gutern), district de Šamorín (Somoroja)

Drašar Karel,
par les gendarmes sa propriété
confisquée, le nommé expulsé

Keszegfalva, district de Komárom

Kleibl Karel, bailleur de la propriété d'état Keszegfalva, capturé, interné dans un endroit inconnu.

Maďarský Běl (Magyarbél), district de Senec (Szencz)

Uhlik Ján, grandpropriétaire,
par les gendarmes sa propriété
confisquée, le nommé et sa famille
expulsé.

Romhány près de Mucín - *Piliš (Mucsény)*, district de Loconc

Ridzoň Martin
expulsé

Köbölkút, district de Parkán (Parkány)

40 colons, chassés de leurs propriétés emprisonnés à Parkán, puis internés à Nána (dans les casernes) où se trouvent encore - à ce qu'on dit - 400 personnes de nationalité tchèque et slovaque.

Les colons ont été expulsés aussi des communes suivantes: (district de Parkány)

Bátor Keszty, Binya, Arad Puszta.

Senec (Szencz)

Putna Ján, colon,
maltraités, chassés de leurs propriétés,
leurs fermes

Putna Karol, colon,
saccagées par les soldats et la population
hongroise, et plusieurs d'autres colons

les animaux et engrains confisqués par
les organes militaires hongrois

Švehlovo (Hajmás) colonie, Veľký Fedýmeš (Nagyfödemes), district de Galanta.

17 fermes appartenant aux colons entièrement saccagées par la population hongroise de Nagyfödemes et de Čierne Nekyje - à l' aide et sous la surveillance des officier hongrois.

Šariková Emilie, servante chez le fermier Josef Tomck de Hajmás.
expulsée, dépourvue son mobilier.

b) Les ressortissants chéco-slovaques de diverses professions:

Bílková Kateřina, Kassa, Pósta utca 10, demande prolongation du épouse de l' employé des postes	délai de déménagement
Deutsch Emanuel Ing., son épouse Pavla et son fils Karel Egon	demande permis de séjour pour un délai de 6 mois
afin de liquider de la	

représentent de l'entreprise Českomoravská-Kolben-Daněk, s. a.

présentation de l'entreprise

Kolben-Daněk, société anonyme a Praha X, Dubin Marek, instituteur de Blažov, district de Dunajská Streda (Dunaszerdahely) Chassé de Blažov	succursale de Kassa
--	---------------------

Engler Samo, vendeur du tabac à Rozsnyó	arrêté et interné - á ce qu on dit - à Miskolc
---	---

Faltin Otta JUDr., avocat d'Ungvár, Rašínova 10	arrêé et interné
---	------------------

Gotlieb Dr. de Šamorín (Samorja)	expulsé
----------------------------------	---------

Hajdušok Ján, garde communal de Dunajská Streda (Dunaszerdahely) congédié à cause de sa nationalité, expulsé,	maltraité par les soldats hongrois,
--	-------------------------------------

Chlubna Josef de Kassa, Németh u. 17, employé des Chemins de Fer en rataite sa famille se trouve à Kassa	expulsé de Kassa demandé que les déménagement de sa famille soit rendu possible
--	--

Nové Zámky (Ersekújvár)

Bláha František, fourreur	leurs magasins et propriétés
Bláhová Barbora, son épouse,	saccagés par la population
Koželuh Jaroslav, épicier,	hongroise sous
Flekal Josef, boulanger,	surveillance des organes
Polák Antonín, charcutier	hongrois, ou confisqué
Zelinka Karel, peintre en bâtiments,	au nom de loi par les
Srb Václav, barbier,	organes communaux.

Flekal Karel, boulanger, Trávníček Josef, marchand, Zelinka Alois, restaurant, Dvořák Jaroslav, épicier,	Maltraités brutalement et chassés dans un délai de quatre heures par les officiers hongrois
---	---

- Tusar Josef, fermier,
 Hajduk František, fourreur,
 Kubiaš Josef, boucher,
 Cypriš, tailleur
 Bujarek, radiotechnicien,
 Jedlička, barbier
 TATRA, fabrication des liqueurs.
 et 450 juifs
- Kašparová Blažena, privée de Veľký Meder (Nagygyezyer), district de Komárno
 dépourvue d'argent, expulsée
- Kivovič Ladislav, Veľký Kevedž (Nagykövesd), district de Kráľovský Chlumec (Királyhelmece),
 assistant de notaire expulsé
- Náhlovský Zoltán, instituteur de Hegy, district de Galanta maltraité brutalement par la population
 hongroise, les autorités hongroises
 refusèrent leur secours.
- Plesch MUDr., médecin de district Želiezovce (Zseliz) expulsé
- Pospíšil Bedřich de Hviezdoslavova colonie, district de Somorja
chassé de sa propriété
- Reisinger František
 employé des Chemins de Fer de Senec (Szencz) expulsé sa famille
 son épouse et 4 enfant ainsi que sa
 propriété – maison – restèrent à Szencz
- Sabuchová Piroška, propriétaire du cinéma à Rimavská Sobota (Rimaszombat)
Le cinéma fut confisqué par la police, la
 nommée expulsée, demande restitution
 de sa propriété
- Sedlár František, bailleur du restaurant Národní dům a Blahová dedina, district de Samorja
 (Šamorín) expulsé, ses installations confisquées.
- Slovenská banka à Bratislava*
 ses demande permis de séjour pour
 employés afin qu' ils
 puissent realizer la liquidation de sa
 succursale de Beregszász.
- Il s'agit de:
 Podivinský Bedřich, directeur de sa succursale a Beregszász,
 Hovorka Josef, vicedirecteur de sa succursale à Beregszász,
 qui ont été expulsés par l'arrêt du Magyar kir. járási katonai parancsnokság Nro 105/Kt. 1938 du 21
novembre a. c. et Nro 221/Kt. 1938 du
 28 novembre a. c.
- Šimko, propriétaire de Korlátpuszta et sa femme, emprisonnés à Léva
 Šoltés Emil, instituteur en chef de Parlag, district de Dolná Strehová
Vue la proximité de la novell
 par suite la possibilité d' une
- frontière et

poursuite de la hongrois le nommé avec sa famille à Dolná Strehová Vaculík Břetislav de Kassa	part des soldats déménagement arrêté le 27 novembre a. c. et interne dans commerçant un endroit inconnu. Son auto confisqué. arrêté à Budapest et emprisonné à Abo-ny, gyűjtő tábor. maltraité et blessé, puis expulsé du terri-toire cédé.
Veselényi Josef, recte Vojatschek, Bratislava,	expulsée
Volenc Michal, Pohronie, district de (?)	expulsé.
Zarkoczi Elena, institutrice de Bohdanovce, district de Kassa,	
Pavlik Pavel, instituteur de la même commune,	

3. zoznam prípadov vyhnaných československých príslušníkov maďarskými vojenskými orgánmi z odstúpeného úze-mia

a) Kolonisti

Kolónia Bimbola, okres Želiezovce (Zseliz)

41 rodín kolonistov z Bimboly, národnosti slovenskej, boli vystavení zlému zaobchádzaniu zo strany maďarských orgánov a vojakov, potom boli internovaní v Že-liezovciach

Bôrka (Barka), pošta Drnava (Dernő), okres Rožňava

Roubalová Anna, veľkostatkárka z Bôrky zbavená majetku a jej hospodárstvo vyplienené

Filakovo (Füleke), samota, Parná tehelňa

Raba František, kolonista vyhnaný

Hamuliakovo (Gutern), okres Šamorín (Samorja)

Drašar Karel jeho majetok žandarmi skonfiškovaný, menova-ný vyhnaný

Kameničná, okres Komárno

Kleibl Karel, nájomca štátneho majetku zajatý, internovaný na neznámom mieste

Veľký Biel (Magyarbél), okres Senec (Szencz)

Uhlik Jan, veľkostatkár, jeho majetok skonfiškovaný žandarmi, menova-ný a jeho rodina vyhnaní

Romhány pri Mučine-Piliši (Mucsény), okres Lučenec

Ridzoň Martin vyhnaný

Gbelce, okres Štúrovo (Párkány)

40 osadníkov zbavení svojho majetku, uväznení v Štúrove, potom internovaní

v Náne (v kasárňach), kde sa ešte nachádza – ako sa povára – 400 osôb českej a slovenskej národnosti

Vyhnaní kolonisti aj z nasledujúcich obcí:

Bátorové Kosihy, Biňa, Arad Puszta (okres Štúrovo)

Senec (Szencz)

Putna Ján, kolonista, Putna Karol a mnohí ďalší kolonisti vystavení zlému zaobchádzaniu, zbavení majet-ku, ich hospodárstva vyplienené maďarskými

vojakmi a obyvateľstvom, dobytok a krmivo
zhabané maďarskými vojenskými orgánmi

Švehlovo (Hajmás), kolónia – Veľký Fedýmeš (Nagyfödemes), okres Galanta

17 hospodárstiev patriacich kolonistom úplne vyplienených maďarským obyvateľstvom z Veľkého Fedýmešu a Čiernej Vody za pomoci alebo pod dohľadom maďarských orgánov

Šariková Emilie, slúžka u roľníka Josefa Tomeka v Hajmási, vyhnaná a zhabená hnuťného majetku

b) Česko-slovenskí prisťahovalci rôznych povolani

Bilková Kateřina, Košice, Poštová ulica 10, manželka poštového zamestnanca – žiada predĺženie doby na vystaňovanie Deutsch Emanuel, Ing., jeho manželka Pavla a syn Karel Egon, zástupca podniku Českomoravská-Kolben-Daněk, a. s., Praha X, pobočka Košice

žiada povolenie na pobyt na dobu 6 mesiacov
za účelom likvidácie pobočky podniku Českomoravská-Kolben-Daněk, a. s. Košice

Dubín Marek, učiteľ v Blažove, okres Dunajská Streda (Dunaszerdahely), vyhnaný z Blažova

Engler Samo, predavač tabaku v Rožňave

zatknutý a internovaný, povára sa, že je v Miškolci

Faltin Otta, JUDr., advokát v Užhorode, Rašinova ulica 10 – zatknutý a internovaný

Gotlieb Dr, zo Šamorína (Somorja) – vyhnaný.

Hajdušek Ján, mestský strážnik z Dunajskej Stredy (Dunaszerdahely) – prepustený z dôvodu jeho národnosti, vyhnaný, vystavený zlému zaobchádzaniu zo strany maďarských vojakov

Chlubna Josef z Košíc, Némethova ul. 17, zamestnanec železnice na dôchodku – jeho rodina ostala v Košiciach, vyhnaný z Košíc, žiada o umožnenie vystaňovať sa jeho rodine

Nové Zámky (Érsekújvár):

Bláha František, kožušník,

Bláhová Barbora, jeho manželka,

Koželuh Jaroslav, obchodník so zmiešaným tovarom,

Flékal Josef, pekář,

Polák Antonín, mäsiar,

ich obchody a majetok bol vyplienený maďarským obyvateľstvom pod dohľadom maďarských orgánov alebo v mene zákona skonfiškovaný mestskými orgánmi
Boli vystaveni zlému zaobchádzaniu a v priebehu štyroch hodín vyhnaní maďarskými orgánmi

Zelina Karel, maliar – natierač budov,

Srb Václav, holič,

Flekal Karel, pekář,

Trávníček Josef, obchodník,

Zelinka Alois, majiteľ reštaurácie,

Dvořák Jaroslav, obchodník so zmiešaným tovarom,

Tusar Josef, roľník,

Hajduk, František, kožušník,

Kubina Josef, údenár,

Cypríš, krajčíř,

Bujárek, rádiotechnik,

Jedlíčka, holič,

TATRA, výroba likérov,

450 židov.

- Kašparová Blažena, súkromníčka z Veľkého Medera (Nagymeder), okres Komárno – okradnutá o peniaze a vyhnaná
- Kivovič Ladislav, Veľký Kamenec (Nagykövesd), okres Kráľovský Chlmec (Királyhelmecc) – vyhnaný
- Náhlovský Zoltán, učiteľ z Čierneho Brodu, okres Galanta – zo strany maďarského obyvateľstva vystavený brutálnemu zaobchádzaniu, maďarské orgány mu odmietli pomôcť
- Plesch, MUDr., lekár z okresu Želiezovce (Zseliz) – vyhnaný
- Pospišil Bedřich z Hviezdoslavovej kolónie, okres Šamorín – zbavený majetku
- Reisinger František, zamestnanec železníc zo Senca (Szencz) – vyhnaný, jeho rodina (manželka a 4 deti), ako aj majetok – dom – sa nachádzajú v Senci
- Sabuchová Piroška, majiteľka kina v Rimavskej Sobote (Rimaszombat) – kino bolo policiou skonfiškované, menovaná vyhnaná, žiada o reštitúciu svojho majetku
- Sedlár František, prenajímateľ reštaurácie Národný dům v Blahovej dedine, okres Šamorín – vyhnaný a jeho zariadenie skonfiškované

Slovenská banka v Bratislave –

žiada o povolenie na pobyt pre svojich zamestnancov, aby mohli vykonať likvidovanie pobočky v Berehove

Ide o:

Podivínský Bedřich, riaditeľ pobočky v Berehove, Hovorka Josef, zástupca riaditeľa pobočky v Berehove, ktorí boli vyhnaní na základe zatykača Maďarského kráľovského okresného vojenského veliteľstva č. 105/Kt. 1938 z 21. novembra t. r. a č. 221/Kt. 1938 z 28. novembra t. r.

Šimko, statkár z Korlátpuszty a jeho manželka – uväznení v Leviciach

Šoltés Emil, riaditeľ školy v Prielohu, okres Dolná Strehová – menovaný sa vzhľadom na blízkosť novej hranice a možnosť prenasledovania zo strany maďarských vojakov aj s rodinou presťahoval do Dolnej Strehovej

Vaculík Břetislav z Košíc, obchodník – dňa 27. novembra t. r. zatknutý a internovaný na neznámom mieste, jeho auto bolo skonfiškované

Veselényi Josef, zvaný Vojatschek, Bratislava – zatknutý v Budapešti a uväznený v Abonyi, v zbernom tábore

Volenc Michal, Pohronie, okres (?), bol vystavený zlému zaobchádzaniu, potom vyhnaný z odstúpeného územia

Zarkosci Elena, učiteľka v Bohdanovciach, okres Košice – vyhnaná

Pavlik Pavel, učiteľ z tej istej obce – vyhnaný

AMZV ČR, ZÚ Budapešť 1938, kart. 10, č. 214. Kópia, strojopis.

10. december 1938, Budapešť.

Správa česko-slovenského vyslanca M. Kobra o rozhovore s nastupujúcim ministrom zahraničných vecí Maďarska I. Csákyom o zahraničnej a vnútornej politike novej vlády.

Důvěrné!

Ačkoli po Kányově demisi z 29. listopadu byl hrabě Csáky jmenován na prvním místě jako nástupce odstoupivšího zahraničního ministra, bylo přece jeho včerejší jmenování značným překva-